

दैनिक

RNI. NO. MAHMAR 2011/39185

राजस्व

सोलापूर ▶ वर्ष १४ वे ▶ अंक-३०८ ▶ मराठी सायंदैनिक ▶ बुधवार ०४ मार्च २०२६ ▶ पाने ६ किंमत २ रुपये

पाकिस्तानातून बाहेर पडा, अमेरिकेचे नागरिकांना निर्देश

कराची : पाकिस्तानातील सुरक्षा परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर अमेरिकेने मोठा निर्णय घेतला आहे. कराची आणि लाहोर येथील अमेरिकन दूतावासांमध्ये कार्यरत असलेल्या नैर-आवश्यक कर्मचाऱ्यांना तसेच त्यांच्या कुटुंबीयांना तात्काळ पाकिस्तान सोडण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. त्याचवेळी इराणने सौदी अरेबियन हल्ला करू नये अशी विनंती पाकिस्तानने केली होती. ती विनंती नाकारून इराणने सौदीवर हल्ले सुरूच ठेवले आहेत. कराचीतील अमेरिकन काँग्रेसुलेंट बाहेर झालेल्या हिंसक आंदोलनांनंतर हा निर्णय घेण्यात आला. रविवारी झालेल्या आंदोलनात १० जणांचा मृत्यू झाला, तर ६० हून अधिक जण जखमी झाले. काही आंदोलकांनी काँग्रेसुलेंट मध्ये घुसण्याचाही प्रयत्न केला. देशभरात आंदोलनकर्ते आणि सुरक्षाबळांमध्ये झालेल्या झटापटीत एकूण २४ जणांचा मृत्यू झाल्याची माहिती आहे. कराचीतील हिंसाचारानंतर तातडीचा निर्णय कराची आणि लाहोरमधील अमेरिकन अधिकाऱ्यांच्या सुरक्षेचा प्रश्न निर्माण झाल्याने हा निर्णय घेण्यात आला. वाढत्या अस्थिरतेमुळे अमेरिकेने आपल्या नागरिकांना सतर्कतेचा इशारा दिला आहे. मृतांचा आकडा १००० पार, संघर्ष अधिक तीव्र अमेरिका-इस्लामावत आणि इराण यांच्यात सुरू असलेल्या संघर्षाचा आज पाचवा दिवस आहे. मात्र परिस्थिती शांत होण्याऐवजी अधिक चिघळत असल्याचे दिसत आहे. माध्यमांच्या माहितीनुसार, पाच दिवसांत इराणवर झालेल्या हल्ल्यांत मृतांची संख्या १००० पेक्षा अधिक झाली आहे. सौदी अरेबियावर झोन हल्ला, ऊर्जा बाजारात खळबळ इराणकडून पश्चिम आशियातील देशांवर हल्ले सुरूच असल्याचे सांगितले जात आहे. पाकिस्तानच्या विनंतीकडे दुर्लक्ष करत इराणने सौदी अरेबियावरही हल्ला केल्याची माहिती समोर आली आहे. रियाध येथील अमेरिकन दूतावासावर इराणी झोनने हल्ला केल्याचे वृत्त आहे. धरान शहरात, जिथे तेल कंपनी डीव्हिड अॅरालेचे मुख्यालय आहे, तेथेही क्षेपणास्त्र आणि झोन हल्ल्याचा इशारा देण्यात आला आहे. रास तनुरा येथील प्रमुख तेल शुद्धीकरण प्रकल्पावरही झोन हल्ला झाल्याने जागतिक ऊर्जा बाजारात चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे. इराणचा दावा आहे की अमेरिका सौदी अरेबियाच्या भूमिचा वापर इराणवर हल्ल्यासाठी करत आहे आणि त्याच पार्श्वभूमीवर ही कारवाई करण्यात आली. पाकिस्तानची मध्यस्थीची भूमिका पाकिस्तानचे उपपंतप्रधान आणि परराष्ट्र मंत्री इशाक डार यांनी आपल्या इराणी समकक्ष अब्बास अरायची यांना सौदी अरेबियावर हल्ला करू नये, अशी विनंती केल्याचे सांगितले. इस्लामाबाद आणि रियाधदरम्यान झालेल्या संरक्षण कराराचा दाखला देत डार यांनी इराणला इशारा दिला की, एका देशावर हल्ला म्हणजे दोन्ही देशांवर हल्ला मानला जाईल. दरम्यान, सौदी क्राउन प्रिन्स मोहम्मद बिन सलमान यांनी पाकिस्तानचे पंतप्रधान शहबाज शरीफ यांच्याशी दूरध्वनीवर चर्चा केली. पाकिस्तानने सौदी अरेबियाला पूर्ण पाठिंबा दर्शवला असून संघर्षाचा विस्तार होऊ नये, अशी भूमिका घेतली आहे.

आरटीई प्रवेशाला हवाई अंतर अट ठरतेय अडथळा बार्शी ग्रामीण भागातील हजारो विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर टांगती तलवार!

बार्शी प्रतिनिधी : (अभिजीत शिंदे) राज्यात २०२६-२७ या शैक्षणिक वर्षासाठी ठळकसर्तीस उहळश्रवीशप िशशश रपव उीश्रीीु एर्वीलरीठेप अर्ली (आरटीई) अंतर्गत २५ टक्के राखीव जागांसाठी प्रवेश प्रक्रिया सुरू झाली असली, तरी बार्शीसह ग्रामीण भागातील पालकांसाठी ही प्रक्रिया डोकेदुखी ठरत आहे. शिक्षण विभागाने लागू केलेल्या ३१ किलोमीटर अंतर हवाई अंतरफ नियमामुळे अनेक विद्यार्थ्यांना अर्जच करता येत नसल्याची गंभीर बाब समोर आली आहे. परिणामी, हजारो विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणाच्या हक्कावर गदा घेण्याची भीती व्यक्त होत आहे. राज्य शिक्षण विभागाने १७ फेब्रुवारी ते १० मार्च या कालावधीत ऑनलाईन अर्ज भरण्याची मुदत दिली आहे. मात्र, आरटीई पोर्टलवर अर्ज करताना निवासस्थानापासून केवळ १ किमीच्या परिसरातील शाळाच निवडण्याची सक्ती करण्यात आली आहे. जर या परिघात शाळा नसेल, तर पोर्टलवर एकही शाळेचे नाव दिसत नाही. त्यामुळे अर्ज प्रक्रिया पूर्ण करता येत नसल्याने पालक हतबल झाले आहेत. ग्रामीण भागातील भौगोलिक रचना शहरांपेक्षा पूर्णपणे भिन्न आहे. बार्शी तालुक्यातील अनेक गावे व वाड्या-वस्त्या विखुरलेल्या असून, काही

ठिकाणी जवळची शाळा ५ ते १० किलोमीटर अंतरावर आहे. शासनाने १० शाळा निवडण्याची मुभा दिली असली, तरी १ किमीच्या अटीमुळे प्रत्यक्षात एकही पर्याय उपलब्ध होत नाही. त्यामुळे अर्ज प्रक्रिया अक्षरशः ठप्प झाली आहे. दररोज मजुरी करणारे शेतकरी आणि कामगार पालक आपली रोजंदारी बुडवून सेतू केंद्रांवर चकरा मारत आहेत. मात्र, तांत्रिक अडचणी आणि कठोर नियमांमुळे त्यांना रिकाम्या हाताने परतावे लागत आहे. आम्ही गरीब लोकांनी मुलाला चांगल्या शाळेत शिकवण्याचे स्वप्न पाहिले होते; पण १ किलोमीटरची अट काढून टाकावी. कागदपत्रांसाठी खर्च केलेले पैसे आणि वेळ दोन्ही वाया जात आहेत, अशी व्यथा अभिजीत वसंत शिंदे (पत्रकार) यांनी व्यक्त केली. उत्पन्नाचे दाखले, रहिवासी प्रमाणपत्र, आधार कार्ड व इतर कागदपत्रांसाठी पालकांनी मोठा खर्च केला आहे. आता अर्जच पूर्ण न झाल्यास हा सर्व खर्च पाण्यात जाण्याची शक्यता आहे. ग्रामीण विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक संधीपासून वंचित ठेवणारी ही अट तातडीने शिथिल करावी, अशी मागणी जोर धरत आहे. शिक्षण हक्क कायद्याचा उद्देशच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या प्रवाहात आणणे

हा आहे. मात्र, ३१ हवाई अंतरफ अटीमुळे तोच उद्देश धुळीस मिळत असल्याचे चित्र आहे. प्रशासनाने ग्रामीण भागासाठी स्वतंत्र निकष लागू करून किमान ३ ते ५ किलोमीटरपर्यंत शाळा निवडण्याची मुभा द्यावी, अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे. बार्शी तालुक्यातील सामाजिक संघटना, पालक आणि शिक्षणप्रेमी नागरिक

आता एकत्र येऊन शासनाकडे निवेदन देण्याच्या तयारीत आहेत. जर तातडीने निर्णय झाला नाही, तर आंदोलनाचा इशाराही दिला जात आहे. विद्यार्थ्यांच्या भविष्याशी संबंधित हा प्रश्न केवळ तांत्रिक नसून सामाजिक न्यायाचा विषय असल्याचे मत व्यक्त होत आहे. ग्रामीण भागातील हजारो विद्यार्थ्यांच्या

शिक्षणस्वप्नांवर ३१ किलोमीटर हवाई अंतरफ हा नियम पाणी फेरतो की शासन त्यात बदल करून न्याय देते, याकडे संपूर्ण बार्शी तालुक्याचे लक्ष लागले आहे. शिक्षणाचा हक्क हा कागदोपत्री न राहता प्रत्यक्षात उतरावा, हीच पालकांची अपेक्षा आहे.

संपादकीय

महामहिमांच्या श्रीमुखात

त्याचे महत्त्व समजून घेण्याआधी गेल्या काही वर्षांत देशातील भाजपेतर राज्यांतील राज्यपालांच्या उच्छादाची दखल घ्यावी लागेल. अन्य पक्षीय सरकारांना वाकवण्यासाठी राजभवनांतील नाना-नानी उद्यानांचा वापर करणारा भाजप हा पहिलाच पक्ष आहे असे नाही. काँग्रेसच्या काळातही हे झाले. पण त्या काळात निदान आदरणीय म्हणता येतील अशा व्यक्ती, जसे की पी. सी. अलेक्झांडर, एअर चीफ मार्शल आय. एच. लतीफ इत्यादी, या पदासाठी निवडल्या जात आणि जे इतके आदरणीय नसत ते निदान निष्पक्षतेचा आव तरी आणत. तथापि गेल्या दहा वर्षांत ही किमान पातळीही सोडली गेली आणि राजभवनांत पक्षांतील निरुपद्रवी/ उपद्रवी वृद्धांची सोय करण्याची प्रथा पडली. हे कृतकृत्य राज्यपाल मग कोणत्याही थरास गेले. उदाहरणार्थ महाराष्ट्राचे भगतसिंह कोश्यारी वा तमिळनाडूचे रवी. या धरबंध सोडलेल्या राज्यपालांस खरे तर सत्ताधारी पक्षाने आवरायला हवे होते. पण ते पाहण्याच्या वहाणेने विरोधी पक्षांच्या विचू ठेवण्याच्या आनंदात मग्न. 'लोकसत्ता'ने सातत्याने राज्यपालांच्या नियमबाह्य वर्तनावर आसूड ओढले. 'राजभवनी कंडूशमन' (१४ फेब्रुवारी २४), 'राज्यपाल की मेंढपाल' (१५ ऑक्टोबर २०), 'या राज्यपालांना आवरा' (२५ मे २०), 'राजभवनातील राधाक्का' (१० ऑगस्ट २२) आदी संपादकीयांत या मोकाट सुटलेल्या राज्यपालांस वेसण घालण्याची गरज व्यक्त करण्यात आली. सर्वोच्च न्यायालयाचा ताजा निकाल ती पूर्ण करतो. ही समाधानाची बाब. "निवडून आलेल्या सरकारने संमत केलेली विधेयके अनंत काळ रोखून धरण्याचा अधिकार राज्यपालांना नाही" असे म्हणत सर्वोच्च न्यायालयाने तमिळनाडूतील द्रमुक सरकारच्या पायात पाय घालण्याचा राज्यपाल रवी यांचा प्रयत्न 'घटनाबाह्य' ठरवला. इतकेच नाही; तर या राज्यपालाने अडवून धरलेल्या तब्बल १० विधेयकांस 'महामहिमांची मंजूरी आहे; असे समजावे' असा निकाल दिला. या दहापैकी काही विधेयके २०२० सालच्या जानेवारी महिन्यातील आहेत. म्हणजे त्यास पाच वर्षांहून अधिक काळ लोटला. ती मंजूर करण्यास या राज्यपालांस वेळ मिळाला नाही. एख-दे विधेयक विधानसभेने मंजूर करून राज्यपालांकडे पाठवले की कित्येक महिने ते त्यावर निर्णय देत नसत. सरकारने फारच तगादा लावला की ही विधेयके नामंजूर करून पुन्हा सरकारकडे पाठवली जात. त्यामुळे सरकारला ती पुन्हा एकदा विधानसभेत मंजूर करवून घ्यावी लागत. वास्तविक, विधानसभेने पुन्हा संमत केलेल्या विधेयकावर स्वाक्षरी करण्याखेरीज अन्य पर्याय राज्यपालांस नाही हे साधे शालेय नागरिकशास्त्र शिकलेल्यासही कळेल. पण रवी पडले निवृत्त आयपीएस. आयुष्यभर गणवेषीय उच्चपदस्थ चाकरी करणाऱ्यांच्या ठायी एक प्रकारे 'मी म्हणजे ती पूर्व' अशी वृत्ती तयार होते. रवी यांच्यात ती निश्चित असणार. कारण विधानसभेने दुसऱ्यांदा मंजूर केलेली विधेयकेदेखील हे महामहिम प्रदीर्घ काळ दाबून ठेवत. राज्य सरकारने त्याविरोधात फारच बऱ्या केल्या की या विधेयकांचा चॅंझ राष्ट्रपतींच्या अंगणात टोलवला जात असे. त्या स्वतंत्र विचार करून निर्णय घेण्याबाबत राजभवनी निवासितांपेक्षा गुणांनी सरस असल्याचे उदाहरण तूर्त तरी नाही. सबब तेथेही ही विधेयके विनानिर्णय पडून राहत. अखेर तमिळनाडूचे मुख्यमंत्री स्टॅलिन हे महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांच्याइतके 'सौजन्यशील' नसल्याने त्यांच्या सरकारने या महामहिमांस न्यायालयात खेचण्याचे कष्ट घेतले. त्याचे फळ त्यांस मिळाले. लोकनियुक्त सरकारने विधानसभेत बहुमताने मंजूर केलेल्या विधेयकाविरोधात नकाराधिकार वापरण्याचा अधिकार राज्यपालांस नाही, इतक्या स्पष्टपणे सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्या. जे. बी. पारडीवाला आणि न्या. आर. महादेवन यांच्या पीठाने घटनात्मक वास्तव स्पष्ट करून 'राज्यपाल' या पदास नियमांच्या चौकटीत आणले. मंजूर केलेले विधेयक समोर आल्यावर राज्यपालांस तीन पर्याय असतात. ते मंजूर करणे, नाकारणे आणि राष्ट्रपतींच्या विचारार्थ पाठवणे. यातील तिसरा पर्याय निवडायचा असेल तर राज्यपालांनी तो वेळीच निवडायला हवा, आधीच्या नकारानंतर विधानसभेने तेच विधेयक जसेच्या तसे मंजूर केल्यावर मग ते राष्ट्रपतींच्या विचारार्थ धाडण्याची सोय राज्यपालांस नाही. दुसऱ्यांदा विधेयक मंजूर झाल्यास त्यास मुकाट संमती देण्यास राज्यपाल बांधील आहेत. हे सर्व मुद्दे या निकालात सर्वोच्च न्यायालय स्पष्ट करतेच. पण त्याच वेळी राज्यपालांस विधेयक मंजूरीसाठी वेळेची मुदत घालून देते. वापुडे राज्यपालांस मंजूर होऊन संमतीसाठी आलेल्या विधेयकावरील पहिला निर्णय एका महिन्याच्या आत घ्यायला हवा आणि अन्य निर्णयांसाठी तीन महिन्यांखेरीज अधिक वेळ त्यांना मिळणार नाही. मुळात प्रदीर्घ काळ विधेयकावर निर्णय घ्यायचा नाही आणि तो घेतला जावा यासाठी आरडाओरडा झाल्यावर ते विधेयक राष्ट्रपतींकडे पाठवण्याचा राजकीय चलाखपणा भाजपेतर राज्यांचे राज्यपाल अलीकडे वारंवार करताना दिसतात. ही सोय वापुडे बंद होईल. तमिळनाडूच्या रवी यांस राज्यघटनेच्या मात्रेचे चार कडू वळसे चाटवताना न्यायालयाने सर्वच राज्यपालांसाठी विधेयक मंजूरीची नियमावली आखून दिली. या निकालातील सर्वांतम बाब ही. राज्यपाल/राष्ट्रपती या घटनात्मक पदांचा आपल्याकडे निष्कारण बागुलबुवा आहे. हे महामहिम राजभवनी जो खर्च करतात, त्याचा ना हिशेब दिला जातो ना त्याची चर्चा विधानसभेत करता येते. कारण राज्यघटनेने दिलेले संरक्षण. वास्तविक अन्य सर्व पदांइतकेच या पदाचेही अवमूल्यन झाले असून त्या पदावरील नियुक्ती केवळ पक्षीय सोयीसाठी आणि विरोधकांच्या गैरसोयीसाठीच केल्या जातात. विरोधकांची जो अधिक गैरसोय करू शकेल तो सत्ताधीशांस अधिक प्रिय. त्यातून घटनात्मक पदावर नेमल्यावर तरी आपल्या धन्याची चाकरी करताना दिसणे बरे नाही; इतकाही विचार न करणारी मंडळी राजभवनी बसवली गेली. तेव्हा त्यांच्याकडून काय अपेक्षा करणार? तमिळनाडूचे राज्यपाल रवी त्यातलेच. पंजाब, पश्चिम बंगाल, केरळ, राष्ट्रवादी- शिवसेना- काँग्रेसचे सरकार असताना महाराष्ट्र अशा अनेक भाजपेतर राज्यांत या महामहिमांनी धुडगूस घातला. त्यांस आळा घालण्याची गरज होतीच. ते काम तमिळनाडूचे मुख्यमंत्री स्टॅलिन यांनी केले. सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय हा कायदा होतो. त्यामुळे वापुडे देशभरात भाजपेतर राज्यांत मोकाट सुटलेल्या महामहिमांस वेसण घातली जाईल. "दुसऱ्यांदा विधानसभेत मंजूर झाल्यांतर एखादे विधेयक राष्ट्रपतींच्या निर्णयासाठी राखून ठेवण्याची सुविधा राज्यपालांस नाही", इतक्या निःसंदिग्धपणे न्या. पारडीवाला सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णय नोंदवतात.

महागड्या फेसवाॅशऐवजी चेहऱ्यासाठी वापरा तांदळाचे पाणी;

त्वचा स्वच्छ, निरोगी ठेवण्यासाठी महागड्या उत्पादनांचा वापर करणे आवश्यक आहे; असे आपल्यातील अनेकांना वाटते. वापैकी बहुतेक महागड्या आणि स्वस्त स्किनकेअर उत्पादनांमध्ये रसायने असतात आणि ही रसायने प्रत्येकाच्या त्वचेसाठी चांगल्या प्रकारे काम करू शकत नाही. त्यामुळे त्वचा निरोगी ठेवण्यासाठी ती नैसर्गिकरिते ठेवणेही तितकेच आवश्यक आहे आणि नैसर्गिक चमक मिळविण्यासाठी, फक्त नैसर्गिक गोष्टी वापरणे गरजेचे आहे. आजही अशा अनेक नैसर्गिक गोष्टी आहेत ज्यांच्या मदतीने तुमची त्वचा नैसर्गिक ठेवता येते, त्यापैकी एक म्हणजे तांदळाचे

पाणी. जर तुम्ही तांदळाच्या पाण्याने चेहरा धुतला आणि त्याचा योग्य वापर केला तर ते एक प्रकारचे नैसर्गिक फेस वाॅशसारखे तुमच्या चेहऱ्यासाठी काम करू शकते. चेहऱ्यासाठी तांदळाचे पाणी अनेक स्किन केअर कंपन्या तांदळाच्या पाण्यापासून त्यांची उत्पादने बनवण्याचा दावा करतात. कारण तांदळाच्या पाण्यात असे अनेक गुणधर्म आहेत जे त्वचेसाठी खूप फायदेशीर आहेत. म्हणून, महागड्या स्किनकेअर उत्पादनांचा वापर करण्याऐवजी, तुम्ही एकदा घरी तांदळाचे पाणी वापरून पहावे. चेहऱ्यासाठी तांदळाच्या पाण्याचे फायदे जर तुमच्या चेहऱ्यावरील चमक

आधीच उन्हामुळे किंवा उष्णतेमुळे किंवा कोणत्याही उत्पादनामुळे खराब झाली असेल, तर तुम्ही घरी तांदळाचे पाणी वापरून पाह-ावे, ज्यामुळे तुमच्या चेहऱ्याची चमक परत वेईल आणि चेहऱ्याच्या त्वचेत कोरडेपणा, मुरुम इत्यादी समस्याही राहणार नाहीत. तांदळाचे पाणी कसे तयार करावे तांदळाचे पाणी तयार करणे खूप सोपे आहे. एक कप पांढरे तांदूळ घ्या आणि चांगले धुवून घ्या. त्यात २ कप पिण्याचे पाणी घाला आणि एकदा उकळवून घ्या. त्यानंतर तांदूळ गाळून घ्या आणि पाणी वेगळे करा आणि ते थंड झाल्यावर ते बाटलीत भरा आणि फ्रीजमध्ये ठेवा. आता तुम्ही

पाणी चेहऱ्यासाठी वापरू शकता. तांदळाच्या पाण्याने चे-हरा कसा धुवावा तांदळाच्या पाण्याची बाटली फ्रीजमध्ये काढा आणि ती एक किंवा दोनदा चांगली हलवून घ्या. पाणी काढून तुमच्या चेहऱ्यावर लावा आणि फेसवाॅशसारखे हलक्या हाताने घासत रहा. १० मिनिटांनंतर, स्वच्छ पाण्याने चेहरा धुवा. असे तीन दिवस केल्यानंतर तुम्हाला फरक दिसू लागेल. डॉक्टरांचा सल्ला देखील आवश्यक आहे पण, जर तुम्हाला त्वचेची कोणतीही समस्या असेल तर तुम्ही प्रथम डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

रोज वेगाने चालल्यास मधुमेहाचा धोका होतो कमी?

टाईप २ मधुमेह हा आजार दिवसेंदिवस वाढताना दिसत आहे. जगातील लाखो लोक या आजाराने ग्रस्त आहेत. त्याचबरोबर भारतातही बहुतांश लोकांना टाईप २ मधुमेहाची लागण होताना दिसत आहे. शरीरातील इन्सुलिनच्या असंतुलनामुळे हा आजार होत असल्याचे सांगितले जाते. त्यावर इंडियन एक्सप्रेसशी बोलताना शिक्सफिटनेसच्या आ-हारतज्ज्ञ व फिटनेस एक्सपर्ट शिखा सिंह म्हणाल्या की, शरीरातील यंत्रणा इन्सुलिनला प्रतिरोधक बनल्याने किंवा रक्तातील साखरेचे नियंत्रण राखता न आल्याने ही परिस्थिती ओढवली आहे. टाईप २ मधुमेहासाठी बैठी जीवनशैली कारणीभूत ठरत आहे. मर्यादित शारीरिक हालचालीमुळे शरीरातील अवयवांभोवती मुख्यतः पोटाच्या भागात चर्बी जमा झाल्याने इन्सुलिनच्या क्रियेत अडथळा येतो. त्यामुळे शरीरातील इन्सुलिन कार्य बिघडते. म्हणूनच सिंग यांनी नमूद केले की, वेगाने चालणाऱ्यांना मधुमेह होण्याची शक्यता खूपच कमी असते. त्यामुळे टाईप २ मधुमेहावर रोज वेगाने चालणे हा सर्वात प्रभावी व सोप्या प्रतिबंधात्मक

उपायांपैकी एक आहे. एक पद्धतशीर पुनरावलोकन आणि मेटा विश्लेषणात असे आढळून आले की, चार किमी / प्रति तास किंवा त्याहून अधिक वेगाने चालल्याने मधुमेह होण्याची शक्यता कमी होऊ शकते. जलद चालणे रक्तातील साखरेची पातळी नियंत्रित ठेवण्यास मदत करते आणि एकूण शरीरातील चर्बीचे प्रमाण कमी करते. त्यामुळे चयापचय क्रिया सुरळीत होते आणि आरोग्य सुधारते. चालण्यासारख्या शारीरिक हालचाली विशेष प्रभावी आहेत. त्यामुळे रक्तातील साखरेचे प्रमाण १५ ते २०

मिलिग्राम प्रति डेसिलिटर (मिगॅ/डेसीएल) कमी करण्यास मदत होते, असे दिल्लीतील सी. के. बिरा हॉस्पिटलच्या इटर्नल मेडिसिनच्या संचालक डॉ. मनीषा अरोरा म्हणाल्या. तसेच, वामुळे इन्सुलिन संवेदनशीलता सुधारणे, स्नायूंमध्ये ग्लूकोजचे सेवन वाढवणे आणि ताण व जळजळ कमी करण्यास मदत मिळते, असे डॉ. अरोरा म्हणाले. दिल्लीतील सी. के. बिरा हॉस्पिटलच्या फिजिओ-थेरपी विभागाचे प्रमुख डॉ. सुरेंद्र पाल सिंग यांनी सांगितले की, दररोज ३० मिनिटे चालणे फायदेशीर

आहे. तसेच डॉ. सिंग यांनी नमूद केले की, टाईप २ मधुमेहाचा धोका कमी करण्यासाठी चालण्याची गती महत्त्वाची भूमिका बजावते. फक्त मंद गतीने चालणे तितकेसे प्रभावी ठरणार नाही. अधिक फायदे मिळवण्यासाठी कालांतराने तुमचा वेग वाढवणे महत्त्वाचे आहे. कारण- जलद चालण्यामुळे जास्त चर्बी जाळण्यास मदत होते आणि शरीरातील चयापचय वाढतो, ज्यामुळे मधुमेह होण्याची शक्यता कमी होते, तसेच चांगला आहारही यासाठी पूरक ठरतो. त्यामुळे हृदय व रक्ताहिन्वांसंबंधी

आणि श्रवसन आरोग्यदेखील सुधारते. चांगल्या परिणामांसाठी सतत २० ते ३० मिनिटे चालण्याचा प्रयत्न करा आणि चालताना तुमचा वेग हळूहळू वाढवा. त्यामुळे केवळ मधुमेहाचा धोका कमी होत नाही, तर शरीराच्या एकूण कार्यासह हृदय व रक्ताहिन्वांसंबंधीचे आरोग्य सुधारते, स्नायूंची ताकद वाढते. शरीरातील चर्बीचे प्रमाण कमी होते. हळूहळू तुमचा चालण्याचा वेग वाढवल्यास अधिक फायदे मिळतात, असेही डॉ. सिंग म्हणाले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात मराठी भाषा गौरव दिन उत्साहात साजरा

सोलापूर दि. २७ (जिमाका):- मराठी भाषेला अभिजात भाषेचा दर्जा मिळाल्याची बाब ही मोठा सन्मान आहे. आपली मराठी भाषा साथी, सरळ व सहज बोलली जाणारी असून तिच्या लयीत ठराविक अंतराने बदल होत असतो. इतर राज्यातील लोक सहज मराठी भाषा आत्मसात करतात. आजच्या काळात सोशल मीडियाच्या माध्यमातून मराठी भाषेचा जागतिक स्तरावर सन्मान वाढवावा, प्रत्येक व्यक्तीने महिन्यातून किमान एक तरी मराठी पुस्तक वाचावे, यामुळे वाचनाची आवड निर्माण होऊन समाज समृद्ध होतो, असे प्रतिपादन कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष उपजिल्हाधिकारी तथा जिल्हा मराठी भाषा समिती सचिव

अंजली मरोड यांनी केले. जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या सभागृहात ज्येष्ठ कवी वि. वा. शिरवाडकर उर्फ कुसुम राज यांच्या जन्मदिनी मराठी भाषा गौरव दिन सोलापूर जिल्हाधिकारी कार्यालय व महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ मुंबई यांच्या संयुक्त विद्यमाने उत्साहात साजरा करण्यात आला. यावेळी उपजिल्हाधिकारी लक्ष्मण कासेकर, अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठाचे प्राध्यापक शिवाजी शिंदे, प्राध्यापिका शुती वडकबाळकर, तहसीलदार सरस्वती पाटील, तहसीलदार पूनम दंडोले, मराठी भाषा समिती सदस्य पद्माकर कुलकर्णी आदी मान्यवर व शासकीय अधिकारी कर्मचारी उपस्थित होते.

प्राध्यापिका शुती वडकबाळकर यांनी मराठी भाषा ही देशातील तिसरी सर्वाधिक बोलली जाणारी भाषा असल्याचे सांगितले. संत साहित्यामुळे मराठी भाषा समृद्ध झाली असून ज्ञानेश्वरीसारख्या ग्रंथांमुळे ती सर्व समाजापर्यंत पोहोचली आहे, असे त्यांनी स्पष्ट केले. मराठी भाषेत ४८ प्रकारचे काव्य रचले गेले असून कवितेमध्ये शब्दांचे सामर्थ्य प्रभावी

असते, असे त्यांनी नमूद केले. त्यांनी मराठी शाळांची संख्या कमी होत असल्याची खंतही व्यक्त केली. कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला कुसुमराज यांच्या प्रतिमेला उपस्थित सर्व मान्यवरांनी पुष्पहार अर्पण करून कार्यक्रमास प्रारंभ झाला. प्रास्ताविक प्राध्यापक शिवाजी शिंदे यांनी केले. त्यांनी मराठी भाषा शिकण्यास सोपी व समृद्ध असल्याचे सांगितले. जुने ग्रंथ

संगणकीकरणामुळे जतन होत असून भविष्यातील पिढ्यांसाठी ते महत्त्वाचे ठरणार असल्याचे त्यांनी नमूद केले. तसेच मराठीत अधिकाधिक साहित्य व काव्यनिर्मिती व्हावी, असेही त्यांनी आवाहन केले. कार्यक्रमाच्या शेवटी मराठी भाषा समिती सदस्य पद्माकर कुलकर्णी यांनी मान्यवरांचे आभार मानून कार्यक्रमाचा समारोप केला.

धाराशिव जिल्हा पोलीस दल मध्ये चालक पोलीस शिपाई भरती प्रक्रियेला वेग

धाराशिव : जिल्ह्यातील युवकांसाठी आनंदाची बातमी ठरलेल्या चालक पोलीस शिपाई भरती प्रक्रियेला आता निर्णायक टप्पा गाठला आहे. सन २०२४-२५ या वर्षासाठी रिक्त असलेल्या २५ चालक पोलीस शिपाई पदांसाठी घेण्यात आलेल्या मैदानी चाचणीचा निकाल जाहीर करण्यात आला असून विहित गुणांनी उत्तीर्ण झालेल्या उमेदवारांची कौशल्य चाचणीसाठी निवड करण्यात आली आहे. जिल्हा पोलीस दलाच्या आस्थापनेवरील रिक्त पदे भरण्याच्या अनुषंगाने पार पडलेल्या मैदानी चाचणीत अनेक उमेदवारांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला होता. कठोर शारीरिक व तांत्रिक निकषांच्या आधारे ही चाचणी पार पडली. त्यामध्ये गुणवत्तेनुसार तसेच सामाजिक व समांतर आरक्षणाच्या आधारे पात्र उमेदवारांची अंतिम यादी निश्चित करण्यात आली आहे. पात्र उमेदवारांची यादी अधिकृत संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आली असून संबंधितांनी <https://sp.dharashivmahapolice.gov.in> या संकेतस्थळावर जाऊन आपले नाव तपासावे, असे आवाहन पोलीस प्रशासनाच्या वतीने करण्यात आले आहे. उमेदवारांनी यादीतील नमूद केलेल्या दिनांकास न चुकता कौशल्य चाचणीस उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. कौशल्य चाचणीदरम्यान वाहन चालविण्याची प्रात्यक्षिक परीक्षा तसेच

आवश्यक तांत्रिक बाबींची तपासणी केली जाणार आहे. त्यामुळे उमेदवारांनी आवश्यक तयारी करून वेळेत उपस्थित राहावे, असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे. चालक पदासाठी आवश्यक असलेले वाहन हाताळणी कौशल्य, वाहतूक नियमांची माहिती आणि प्रत्यक्ष रस्त्यावरची परिस्थिती हाताळण्याची क्षमता या बाबींची काटेकोर पडताळणी होणार आहे. उमेदवारांनी कौशल्य चाचणीस येताना आवेदन अर्जाची छायांकित प्रत, प्रवेशपत्र (हॉलतिकीट), अधिकृत ओळखपत्र, दोन पासपोर्ट साईज फोटो, आधारकार्ड तसेच वैध ड्रायव्हिंग लायसन्स सोबत आणणे बंधनकारक आहे. आवश्यक कागदपत्रांशिवाय उमेदवारांना चाचणीत सहभागी करून घेतले जाणार नाही, याचीही नोंद घ्यावी. दरम्यान, पारदर्शक व गुणवत्ताधिष्ठित भरती प्रक्रिया राबविण्याचा निर्धार पोलीस प्रशासनाने व्यक्त केला असून संपूर्ण प्रक्रिया नियमानुसार पार पडणार असल्याचे सांगण्यात आले आहे. जिल्ह्यातील तरुणांसाठी पोलीस दलात करिअर घडविण्याची ही सुवर्णसंधी ठरत असून पुढील टप्प्यातील कौशल्य चाचणीकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

गुरु तेगबहादूर जी : सहिष्णुता, करुणा आणि धर्मस्वातंत्र्याचे प्रतीक

भारतीय इतिहासात अशी काही महान व्यक्तिमत्त्वे उदयास आली आहेत की, ज्यांचे जीवन समाजासाठी प्रेरणादाई व मार्गदर्शक ठरते अशा महान विभूतींचे कार्य एखाद्या धर्माच्या चौकटीत न अडकता संपूर्ण मानवजातीसाठी अखंड प्रेरणेचा स्रोत ठरते आहे. शीख धर्माचे नववे गुरु, श्री गुरु तेगबहादूर जी, हे असेच एक महान व्यक्तिमत्त्व होते. त्यांनी आपले संपूर्ण आयुष्य सत्य, न्याय, करुणा, धर्मस्वातंत्र्य आणि मानवी हक्कांच्या संरक्षणासाठी अर्पण केले. त्यांच्या बलिदानाला ३५० वर्षे पूर्ण होत असताना, त्यांचे सामाजिक सुधारक म्हणून असलेले कार्य आणि विचार आजही तितकेच सुसंगत आणि मार्गदर्शक आहेत. प्रत्यक्षात शीख धर्म असा एक धर्म आहे की या धर्माच्या धर्म गुरुंनी देणारे बलिदानातून मुळे हिंदू धर्माचे रक्षण झाले आहे. *गुरु तेगबहादूर जी: थोडक्यात जीवनपरिचय* १ एप्रिल १६२९ रोजी अमृसर येथे जन्मलेले गुरु तेगबहादूर जी हे सहावे शीख गुरु श्री गुरु हरगोबिंद साहेब यांचे तेजस्वी पुत्र होते. बालपणापासूनच त्यांच्या जीवनाने अध्यात्म, शौर्य आणि सेवाभावाचे संस्कार कोरले गेले. वेद-उपनिषदे, इस्लामी तसेच भारतीय तत्त्वज्ञानाच्या सखोल चिंतनातून त्यांच्या विचारांना सर्वधर्मसमभाव आणि उदात्त मानवतावादाची दिव्य झळाळी प्राप्त

झाली. गुरु तेगबहादूर जी केवळ आध्यात्मिक गुरु नव्हते, तर ते एक प्रभावी सामाजिक सुधारक होते. त्या काळात भारतीय समाज जातीय भेदभाव, धार्मिक अत्याचार, अंधश्रद्धा आणि राजकीय दडपशाहीने ग्रासलेला होता. अशा परिस्थितीत त्यांनी समाजाला सत्य, समानता आणि नैतिकतेचा मार्ग दाखवला. *धर्मस्वातंत्र्याचा पुरस्कार* भारतीय इतिहासात मुघल सम्राट औरंगजेब आणि शीख धर्माचे नववे गुरु, श्री गुरु तेगबहादूर जी, ही दोन व्यक्तिमत्त्वे परस्परविरोधी विचारधारांचे प्रतीक म्हणून समोर येतात. एकीकडे सत्ता, कडुरता आणि धर्मातराची सक्ती यांचे प्रतिनिधित्व करणारा औरंगजेब, तर दुसरीकडे धर्मस्वातंत्र्य, मानवता आणि सत्यासाठी प्राणांची आहुती देणारे गुरु तेगबहादूर जी या सघर्षातून भारतीय समाजाला नैतिक मूल्यांची नवी दिशा मिळाली. औरंगजेब (इ.स. १६५८-१७०७) हा मुघल साम्राज्याचा सहावा सम्राट होता. तो अत्यंत कुशल प्रशासक आणि पराक्रमी सेनानी असला, तरी त्याची ओळख प्रामुख्याने धार्मिक असहिष्णुता आणि जबरदस्तीच्या धर्मांतर धोरणांमुळे होते. त्याने जिझिया कर पुन्हा लागू केला, अनेक हिंदू मंदिरे पाडली आणि इस्लाम स्वीकारण्यासाठी दबाव टाकला. त्याच्या

कारकिर्दीत विशेषतः काश्मीरमधील हिंदू पंडितांवर अमानुष अत्याचार झाले. धर्म तिर न स्वीकारल्यास कारावास, छळ आणि मृत्यू अशी भीतीदायक परिस्थिती निर्माण करण्यात आली. या अन्यायाविरुद्ध आवाज उठवणे म्हणजे मृत्यूला आमंत्रण देण्यासारखे होते. काश्मीरमधील पीडित पंडितांनी जेव्हा मदतीसाठी गुरु तेगबहादूर जी यांच्याकडे धाव घेतली, तेव्हा त्यांनी हा प्रश्न केवळ एका समाजाचा न मानता संपूर्ण मानवतेचा प्रश्न म्हणून स्वीकारला. त्यांच्या दृष्टीने धर्म बदलणे ही अंतःकरणाची बाब होती; ती तलवारीच्या धाकाने लादता येत नव्हती. गुरु तेगबहादूर जी यांनी औरंगजेबाच्या अन्यायी धोरणांना उघड आव्हान दिले. त्यांनी स्पष्टपणे सांगितले की, धर्मस्वातंत्र्यावर गदा आणणे हे अधर्माचे लक्षण आहे. औरंगजेबाने गुरुजींना इस्लाम स्वीकारण्याचा आदेश दिला; परंतु गुरु तेगबहादूर जी यांनी तो ठामपणे नाकारला. या नाकारामाने हट्ट नव्हता, तर तत्त्वनिष्ठा होती. जर गुरुजींनी स्वतः धर्म तिर स्वीकारले असते, तर लाखो लोकांकडून या अन्यायाला मौनसंमती मिळाली असती. म्हणूनच त्यांनी स्वतःच्या प्राणांची आहुती देण्याचा मार्ग स्वीकारला. गुरु तेगबहादूर जी यांचे हे सर्वात महान सामाजिक योगदान होय

याला धर्मस्वातंत्र्याचे रक्षक असे ही संबोधता येईल. गुरुजी केवळ आध्यात्मिक गुरु नव्हते, तर मानवी स्वातंत्र्याचे सजग प्रहरी होते. त्यांनी सर्वधर्मसमभाव, समता आणि आत्मसन्मान या मूल्यांचा पुरस्कार केला. त्यांच्या धर्मातरास उघड विरोधा नंतर इ.स. १६७५ साली दिल्लीच्या चांदणी चौकात गुरु तेगबहादूर जी यांना अमानुष यातना देऊन त्यांचा शिरच्छेद करण्यात आला. हे बलिदान कोणत्याही राजकीय सत्तेविरुद्ध नव्हते, तर विचारस्वातंत्र्य आणि धार्मिक स्वातंत्र्यासाठी दिलेले महान बलिदान होते. गुरुजींचे बलिदान झाल्या नंतर औरंगजेबाची सत्ता जरी तात्पुरती टिकली, तरी इतिहासाच्या न्यायालयात तो दडपशाहीचा प्रतीक ठरला; तर गुरु तेगबहादूर जी मानवतेचे अमर नायक बनले. म्हणूनच त्यांना हिंदू की चादर असे गौरवाने संबोधले जाते. गुरुजींनी केवळ शीख धर्मियांसाठी नव्हे, तर हिंदू धर्मियांच्या धार्मिक स्वातंत्र्यासाठी स्वतःचे बलिदान देण्याचा निर्णय घेतला. जर गुरु तेगबहादूर धर्म स्वीकारतील, तर सगळे काश्मिरी पंडित इस्लाम स्वीकारतील असे औरंगजेबाला सांगण्याचा धैर्यपूर्ण निर्णय त्यांनी घेतला. हा निर्णय म्हणजे धार्मिक सहिष्णुतेसाठी दिलेले सर्वोच्च बलिदान होते. त्यांच्या या धाडसी

व समाज वाचवण्यासाठी घेतलेल्या या निर्णयाने समाज एकत्र होण्यास बळ मिळाले. धर्मस्वातंत्र्य, मानवी सन्मान आणि सामाजिक न्यायासाठी दिलेले हे ऐतिहासिक बलिदान होते. त्यांच्या या बलिदानामुळे भारताच्या सामाजिक आणि धार्मिक इतिहासाला नवी दिशा मिळाली. त्यांचे पुत्र श्री गुरु गोबिंदसिंग जी यांनी पुढे खालसा पंथाची स्थापना करून अन्यायाविरुद्ध संघटित लढ्याचा मार्ग दाखवला. मानवाधिकारांचे आद्य पुरतोज्ञ आपण मानवाधिकारांची चर्चा करतो, पण गुरु तेगबहादूर जी यांनी १७व्या शतकातच मानवी हक्कांचा पुरस्कार केला. धर्म मानण्याचा अधिकार, विचार करण्याचे स्वातंत्र्य आणि आत्मसन्मानाने जगण्याचा अधिकार हे मूलभूत मानवी हक्क आहेत, हे त्यांनी आपल्या कृतीतून सिद्ध केले. त्यांचे बलिदान हे कोणत्याही एका धर्मासाठी नसून संपूर्ण मानवजातीच्या स्वातंत्र्यासाठी होते. जातीय भेदभावाविरुद्ध संघर्षत्याकाळातील भारतीय समाज जातिभेदाच्याखोल दरीत अडकलेला होता. जन्म तिर आधारित उच्च-नीचतेच्या कठोर रेषांनी माणसांमधील भिंती उभ्या केल्या होत्या. सामाजिक प्रतिष्ठा, धार्मिक अधिकार आणि मानवी सन्मान हे काही मोजक्या वर्गापुरते सीमित झाले होते. अस्पृश्यता, भेदभाव आणि अन्याय

हे समाजजीवनाचे अंग बनले होते. अशा विषम आणि अन्यायी सामाजिक रचनेत मानवी समानतेचा विचार मांडणे हे क्रांतिकारक धैर्याचे लक्षण होते. याच अंधाच्या काळात गुरु तेगबहादूर जी यांनी शीख परंपरेतील एक आंकाय या तत्त्वाचा आशय समाजजीवनात उतरवण्याचा प्रयत्न केला. त्यांच्या दृष्टीने ईश्वर एकच असून, त्याची निर्मिती असलेला प्रत्येक मानव समान आहे. जात, धर्म, वर्ण किंवा पंथ यांवर आधारित श्रेष्ठ-कनिष्ठतेला त्यांनी स्पष्टपणे नकार दिला. त्यांच्या बाणीतून माणसाच्या अंतःकरणातील शुद्धता, आचरणातील नैतिकता आणि सेवाभावाचे महत्त्व अधोरेखित होते. सामाजिक समतेचा हा संदेश केवळ उपदेशापुरता मर्यादित न राहता प्रत्यक्ष आचरणातून व्यक्त झाला. गुरु तेगबहादूर जी यांनी जातिभेदाच्या जखमांवर करुणेचा लेप लावला आणि समाजाला समतेच्या दिशेने नेण्याचा मार्ग दाखवला. म्हणूनच त्यांचे कार्य केवळ धार्मिक नव्हते, तर मूलगामी सामाजिक सुधारणा घडवणारे होते. त्यांच्या विचारांनी पुढील पिढ्यांना अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याची प्रेरणा दिली. अंधश्रद्धा आणि कर्मकांडाला विरोधगुरु तेगबहादूर जी यांच्या बाणीत आत्मचिंतनाला विशेष महत्त्व आहे. मनुष्याने प्रथम स्वतःचा अंतःकरणाचा शोध

घ्यावा, इच्छांचे बंधन ओळखावे आणि विवेकाच्या प्रकाशात जीवन जगावे, असा त्यांचा आग्रह होता. वैराग्य म्हणजे संसारापासून पलायन नव्हे, तर संसारात राहूनही आसक्तीवर विजय मिळवणे, हे त्यांनी स्पष्ट केले. संयम, सहनशीलता आणि धैर्य ही खरी साधना असून, संकटांच्या काळातही मन स्थिर ठेवणारा मनुष्य खरा भक्त आहे, असा त्यांचा संदेश आहे. त्यांच्या मते ईश्वरभक्ती ही केवळ शब्दांत, वेशात किंवा विधींमध्ये व्यक्त होत नाही; ती माणसाच्या आचरणात, व्यवहारात आणि सेवाभावात प्रतिबिंबित झाली पाहिजे. म्हणूनच गुरु तेगबहादूर जी यांची बाणी ही आत्मशुद्धीची आणि मानवी मूल्यांची अमूल्य देणगी ठरते. त्यांनी अंधश्रद्धा, ढोंगीपणा आणि निरर्थक कर्मकांडांवर कठोर टीका केली. त्यांच्या बाणीत आत्मचिंतन, वैराग्य, संयम आणि ईश्वरभक्तीवर भर दिला आहे. तीर्थ फिरा, अरु दान करी, अवरु न पूजा जाई! अंतर्गत की मलु न उतरै, ज्यां धोवै घरु बाहि।। त्यांचे म्हणणे होते की, खरी भक्ती ही माणसाच्या आचरणात दिसली पाहिजे, केवळ बाह्य आडंबरात नव्हे. काहे रे बन खोजन जाई! सरब निवासि सदा अतिपतो, तोही संगि समाई।। गुरु तेगबहादूर जी यांनी सत्य, करुणा, दया, संयम आणि निर्भयता

या नैतिक मूल्यांचा समाजात प्रसार केला. त्यांनी सांगितले की, संकटाच्या काळातही जो मनुष्य विचलित होत नाही, तोच खरा ज्ञानी आहे. त्यांच्या बाणीतून मानसिक स्थैर्य आणि आत्मबळ यांचा संदेश मिळतो. आजचा समाजही विविध प्रकारच्या सामाजिक, धार्मिक आणि वैचारिक संघर्षातून जात आहे. अशा वेळी गुरु तेगबहादूर जी यांचे विचार अधिकच महत्त्वाचे ठरतात. धार्मिक सहिष्णुता, अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य, सामाजिक समता आणि मानवतेचा सन्मान हे मूल्ये आजही तितकेच आवश्यक आहेत. गुरु तेगबहादूर जी हे केवळ शीख धर्माचे गुरु नव्हते, तर ते संपूर्ण मानवजातीचे मार्गदर्शक होते. त्यांच्या ३५० व्या बलिदान दिनानिमित्त आपण त्यांच्या सामाजिक सुधारणा, मानवतावादी विचार आणि निर्भय बलिदानाचे स्मरण करणे ही काळाची गरज आहे. त्यांच्या जीवनातून प्रेरणा घेऊन आपण समाजात न्याय, समता आणि सहिष्णुता प्रस्थापित करण्यासाठी कार्य केले पाहिजे. गुरु तेगबहादूर जी यांचे बलिदान हे इतिहासातील एक तेजस्वी दीपस्तंभ आहे, जो आजही मानवतेचा मार्ग उजळवत आहे.

अभिजात मराठी भाषा घडविण्याचे काम सावरकरांनी केले -योगेश सोमण

सोलापूर, (प्रतिनिधी):- स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांनी असंख्य शब्दांचा समूह देऊन मराठी भाषेला अभिजात केले, असे प्रतिपादन लेखक सिने नाट्य अभिनेते योगेश सोमण यांनी केले. महाराष्ट्र साहित्य परिषद शाखा दक्षिण सोलापूरच्या वतीने शनिवार दि. २८ फेब्रुवारी रोजी अँफी थिएटरमध्ये आयोजित सावरकर आणि मराठी भाषा या विषयावरील व्याख्यानमधे ते बोलत होते.

स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांची पुण्यतिथी आणि ज्येष्ठ कवी वि. वा. शिरवाडकर कुसुमाग्रज यांची जयंती मराठी राजभाषा दिनाचे औचित्य साधून कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रधानमंत्री

ग्रामसडक योजनेचे कार्यकारी अभियंता दिनेश परदेशी होते. राष्ट्रप्रेम आणि पुस्तक प्रेम स्वातंत्र्यवीर सावरकरांचे बालपणापासूनच होते. सावरकरांनी जे धैर्य दाखवले ते कुणीच दाखवू शकले नाही. लेखक, चरित्रकार, नाटककार, राष्ट्रप्रेमी, क्रांतिकारक अशा विविध भूमि केतून सावरकर स्वयं घडले. सावरकरांनी वेद उपनिषदांचे वाचन ही केले. २२ जून १८९७ रोजी दामोदर हरी चाफेकर यांचे शौर्य हे सावरकरांच्या मनावर बिंबले आणि त्यातूनच क्रांतिकारक घडला. आपल्या लेखणीतून लिखाणातून सावरकरांनी राष्ट्रप्रेम जागृत केले ब्रिटिश राजवटीत मराठी भाषेवर इतर भाषांचे आक्रमण मोठ्या प्रमाणात होते. अनेक शब्द इतर

भाषेतील वापरले जायचे, क्रांतिकारक राष्ट्रप्रेमी सावरकरांना त्याचे वाईट त्यांच्या जीवनावरील घटनांचे अनेक चित्रपट तयार व्हायला पाहिजे.

वाटायेचे त्यातूनच त्यांनी मराठी भाषेसाठी अनेक शब्द दिले. असेही योगेश सोमण यांनी सांगितले. मराठी भाषा आणि सावरकर हे एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत सावरकरांचे कर्तुत्व आणि क्रांतिकारी विचार हे आजच्या पिढीपर्यंत पोहोचणे गरजेचे आहे त्यासाठी

त्यासाठीच सावरकरांच्या जीवनावर वेब सिरीज तयार करण्याचे काम सध्या सुरू आहे. असेही योगेश सोमण यांनी सांगितले

प्रारंभी महाराष्ट्र साहित्य परिषद शाखा दक्षिण सोलापूरचे अध्यक्ष रेणुका महागावकर यांनी प्रास्तावित केले साहित्य परिषदेच्या विविध उपक्रम

ाची त्यांनी माहिती दिली. त्यानंतर कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे दिनेश परदेशी यांचा परिचय अमोल धाबळे यांनी करून दिला. वक्ते योगेश सोमण आणि प्रमुख पाहुणे दिनेश परदेशी यांचे स्वागत आणि सत्कार अध्यक्ष रेणुका महागावकर यांच्या हस्ते करण्यात आला दरम्यान सावरकर यांचे ज्या ज्या ठिकाणी वास्तव्य झाले त्या ठिकाणाला भेट देणारे सुधाकर देशमुख यांचा सत्कार करण्यात आला तर प्राध्यापक सुहास पुजारी यांचाही सेवानिवृत्त निमित्त सत्कार करण्यात आला यावेळी कार्याध्यक्ष प्रशांत बडवे उपस्थित होते या कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन जितेश कुलकर्णी यांनी केले तर आभार प्रकाश मोकाशे यांनी व्यक्त केले. या कार्यक्रमासाठी रसिक श्रोत्यांनी मोठ्या प्रमाणात गर्दी केली होती.

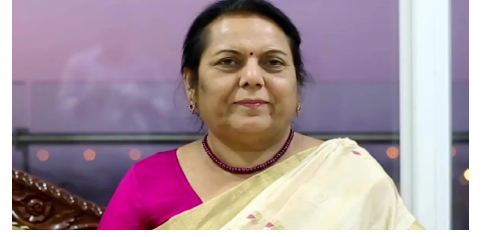

समाधी सोहळ्यापूर्वी सर्वसंमतीने निर्णय घ्या; उपसभापती डॉ. नीलम गोन्हे यांच्या सूचना

अरण येथे संत सावता महाराज समाधी सोहळ्यासाठी पांडुरंगाच्या मूळ पादुका नेण्याच्या मागणीवर सभागृहात चर्चा वारकरी संप्रदायाच्या भावनांचा सन्मान राखत, समाधी सोहळ्यापूर्वी सर्वसंमतीने निर्णय घ्या; उपसभापती डॉ. नीलम गोन्हे यांच्या सूचना

मुंबई, दि. २८ फेब्रुवारी २०२६ : संत परंपरेने समृद्ध असलेल्या महाराष्ट्रात संत शिरोमणी संत सावता महाराज यांच्या संजीवन समाधी सोहळ्याला यंदा सुमारे ७३० वर्षे पूर्ण होत असल्याच्या पार्श्वभूमीवर अरण येथे होणाऱ्या सोहळ्यासाठी पांडुरंगाच्या मूळ पादुका नेण्याच्या मागणीवर लक्षवेधीद्वारे चर्चा झाली. या विषयावर सभागृहात विविध सदस्यांनी मते मांडल्यानंतर पीठासीन अधिकारी म्हणून विधानपरिषद उपसभापती डॉ. नीलम गोन्हे यांनी सर्व संबंधितांनी एकत्रित बैठक घेऊन सर्वसंमतीने निर्णय घ्यावा, अशा सूचना केल्या.

लक्षवेधी क्र. २ द्वारे सदस्य योगेश टिळेकर यांनी अरण येथे होणाऱ्या संत सावता महाराजांच्या समाधी सोहळ्यासाठी श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर मार्फत पांडुरंगाच्या मूळ पादुका आणण्याची मागणी मांडली. वारकरी संप्रदायाच्या भावना आणि संत परंपरेतील अध्यात्मिक संदर्भ लक्षात

घेऊन समितीने आवश्यक तरतुदीमध्ये दुरुस्ती करावी, अशी मागणी त्यांनी केली. तसेच संबंधित न्यासच्या कामकाजाबाबत तक्रारीची चौकशी करून आवश्यक असल्यास प्रशासक नेमण्याची मागणीही करण्यात आली.

यावर उत्तर देताना राज्यमंत्री आशिष जयस्वाल यांनी स्पष्ट केले की अरण येथे मूळ पादुका नेण्याची परंपरा अस्तित्वात नसून, सुमारे दीडशे वर्षांपासून स्थानिक परंपरेनुसार दुसऱ्या पादुकांची पालखी जाते. २०१४ पासून पंढरपूर ते आळंदी दरम्यान मूळ पादुका नेण्याची प्रथा सुरू झाली आहे; मात्र अरण संदर्भात अंतिम निर्णय संबंधित न्यासच्या बैठकीत घेतला जाईल. तक्रारी प्राप्त झाल्यास नियमानुसार चौकशी करण्यात येईल, असेही त्यांनी सांगितले.

चर्चेत सहभागी होताना सदस्य अमोल मित्तकरी यांनी वारकरी संप्रदायाच्या भावनांचा आदर करून सकारात्मक निर्णय घ्यावा, अशी भूमिका मांडली. तसेच मंदिर समिती व न्यासच्या मुदतवाढ आणि कार्यपद्धतीबाबतही प्रश्न

उपस्थित केले. यावर उपसभापती डॉ. नीलम गोन्हे यांनी संत परंपरा, वारकरी समाजाच्या भावना आणि कायदेशीर बाबी यांचा समतोल साधणे आवश्यक असल्याचे नमूद केले. न्यासातील अनेक सदस्यांची कालमर्यादा संपल्याने सद्यस्थितीत न्यासची नाममात्र असल्याने त्यांनाही निर्णय घेतांना मर्यादा येत आहेत. न्यासाची सद्यस्थितीत संभाव्य मतभेद लक्षात घेता सर्व संबंधित घटक, परंपरा अभ्यासक, वारकरी प्रतिनिधी आणि कायदेविषयक तज्ज्ञ यांची बैठक घेऊन सर्वसंमतीने निर्णय घेण्याचा प्रयत्न करावा, अशा स्पष्ट सूचना त्यांनी दिल्या. समाधी सोहळ्यापूर्वी निर्णय व्हावा, असेही त्यांनी सभागृहात सुचित केले.

या चर्चेमुळे संत सावता महाराजांच्या समाधी सोहळ्याच्या पार्श्वभूमीवर अरण येथील धार्मिक परंपरा, वारकरी संप्रदायाच्या भावना आणि मंदिर समितीच्या अधिकारक्षेत्राचा प्रश्न पुन्हा एकदा चर्चेत आला आहे. जिल्हा माहिती कार्यालय,

सर्वसामान्य नागरिक न्यायापासून वंचित राहू नये हाच महा शिबिर आयोजनाचा उद्देश - न्यायमूर्ती निजामुद्दीन जमादार

सर्वसामान्य नागरिक न्यायापासून वंचित राहू नये हाच महा शिबिर आयोजनाचा उद्देश न्यायमूर्ती निजामुद्दीन जमादार*वडाळा येथील महा विधी सेवा शिबिराचे मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती निजामुद्दीन जमादार व न्यायमूर्ती फिरदोस पूनीवाला यांच्या हस्ते फ्रिट कापून उद्घाटन करण्यात आले.*या महा शिबिरात विविध शासकीय यंत्रणांच्या स्टॉलला नागरिकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद, नागरिकांनी शासकीय योजनांची, नियमांची माहिती जाणून घेतली.

सोलापूर दि. २८ (जिम का):- पूर्वी राजेशाही होती व राज्यकर्त्यांचे राज्य होते तर आता देशात प्रजासत्ताक लोककल्याणकारी यावेळी प्रमुख न्यायव्यवस्था आहे. सम जात खूप मोठी विषमता असून आर्थिक विषमतेमुळे अज्ञानामुळे बरेचसे लोक न्याय प्रक्रियेपासून दूर राहतात, त्यांना शासकीय योजनांची, नियमांची माहिती होऊन आर्थिक लाभ मिळावा. न्याय

हा सर्वांसाठी आहे, न्यायापासून कोणीही वंचित राहू नये हाच या महा विधी शिबिराचा उद्देश आहे, असे प्रतिपादन मुंबई उच्च न्यायालयाचे न्यायमूर्ती निजामुद्दीन जमादार यांनी केले. मा. राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण नवी दिल्ली, मा. महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण मुंबई, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण सोलापूर व जिल्हा प्रशासन सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित विधी सेवा महा शिबिर, शासकीय कल्याणकारी योजनांचा महामेळावा या कार्यक्रमाचे व शासकीय योजनांच्या स्टोलचे उद्घाटन मा. न्यायमूर्ती श्री निजामुद्दीन जमादार व मा. न्यायमूर्ती फिरदोस पूनीवाला यांच्या हस्ते करण्यात आले.

यावेळी प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश तथा जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे अध्यक्ष श्री. मनोज शर्मा, पोलीस आयुक्त एम. राजकुमार, महापालिका आयुक्त डॉ. सचिन ओम्प्रासे, पोलीस अधीक्षक अतुलकुलकर्णी, अप्पर जिल्हाधिकारी

गणेश निन्हाळी, जिल्हा वकील संघाचे अध्यक्ष अॅड. बाबासाहेब जाधव आदी मान्यवर व शासकीय अधिकारी कर्मचारी उपस्थित होते. न्यायमूर्ती श्री.जमादार म्हणाले की राष्ट्रीय विज्ञान दिनाचे औचित्य साधून आज या महा विधी सेवा शिबिराचे आयोजन केले आहे. विज्ञान हे प्रमाण मागते तर न्याय हे सत्य मागते. समाजातील गरीब लोकांना न्यायालयापर्यंत येता येत नाही, त्यांना न्याय मिळत नाही, म्हणून विधी सेवा प्राधिकरणाची निर्मिती करण्यात आली. या विधी सेवा प्राधिकरणाचे मुख्य तीन टप्पे आहेत. सुरुवातीला इ.स.१९८७ साली या विधी सेवा अंतर्गत पक्षकाराला सरकारी वकील देण्यास सुरुवात झाली, त्यानंतर पुढे याची व्याप्ती वाढू लागली व दुसऱ्या टप्प्यात खेडोपाडी गरीब लोकांना त्याची माहिती व्हावी, न्यायप्रक्रियेत त्यांनी सहभागी व्हावे, त्यांना न्याय मिळावा म्हणून न्यायालयीन शिबिर, लोक अदालतीचे आयोजन

केले आणि तिसऱ्या टप्प्यात लोकांना हक्क, न्याय, अधिकार, योजना शासकीय यंत्रणा याबाबत अधिकार माहिती होऊन त्यांच्या हक्काबाबत जनजागृती करणे व सम जातील कुठलाही घटक न्यायापासून वंचित राहू नये यासाठी प्रयत्न केले जात आहेत, असे त्यांनी सुचित न्यायमूर्ती श्री. पूनीवाला यांनी मार्गदर्शन करताना न्याय हा निव्वळ निर्णय नसून लोकशाही मजबूत करणारा आहे. समाजातील गरिबातील गरीब माणसांना न्यायीकरणाचा व शासनाच्या कल्याणकारी योजनांचा लाभ मिळावा म्हणून विधी सेवा प्राधिकरण अशा शिबिरांचे आयोजन करत असल्याचे त्यांनी सांगितले. तर

सामाजिक व आर्थिक विषमतेमुळे समाजातील तळागाळातील जनसामान्यांना न्याय मिळावा हाच उद्देश या कायद्याचा असून जनसामान्यांना कायद्याची व शासकीय योजनांची, त्यांच्या हक्कांची माहिती व्हावी यासाठी विधी सेवा महाशिबिराचे आयोजन करण्यात आल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. कार्यक्रमाला सुरुवातीला महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी विधी सेवा काळाची गरज-बालविवाह व घर आपल्या दोघांचे हे जनजागृती पर पथनाट्य सादर केले. तसेच शासकीय योजनांचे लाभार्थी यांना शासकीय योजनांचा लाभ प्रातिनिधिक स्वरूपात तर पोलिसांच्या शोध काम गिरीतून सापडलेला मुद्दम

पोलीस आयुक्त एम. राजकुमार यांनी पोलीस, जनता आणि न्यायिक विधी सेवा यांचा समन्वय या विधी सेवा प्राधिकरणामुळे स्पष्ट होत आहे. सर्वसामान्यांना न्याय मिळावा यासाठी पोलीस प्रशासन ही प्रयत्नशील असल्याचे त्यांनी सांगितले प्रारंभी या कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक जिल्हा व सत्र न्यायाधीश श्री मनोज शर्मा यांनी केले.

ाल प्रतिमात्मक स्वरूपात लाभार्थ्यांना मान्यवरांच्या हस्ते देण्यात आला. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन जिल्हा विधी से.प्रा. सचिव पी.पी. पेटकर यांनी केले. वडाळा येथील या महा शिबिरातील शासकीय यंत्रणांच्या माहितीपर व मार्गदर्शन पर स्टॉल ला नागरिकांनी उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिला.

मिल्क अँड मिलेट व्हिलेज भालेवाडी येथे हुरडा पार्टी व शिवार भोजन उत्साहात

सोलापूर, दि. २७ (जिमाका):- एकात्मिक पर्यटन विकास प्रकल्पांतर्गत विशेष घटक आधारित पर्यटनाच्या माध्यमातून विकसित होत असलेल्या भालेवाडी (ता. मंगळवेढा) येथील मिल्क अँड मिलेट व्हिलेज या संकल्पने अंतर्गत हुरडा पार्टी व पारंपरिक शिवार भोजन कार्यक्रम उत्साहात संपन्न झाला. सदर उपक्रम जिल्हाप्रशासनाच्या मार्गदर्शनाखाली राबविण्यात येत असून प्रकल्पास तांत्रिक सहाय्य प्रायमूळ, पुणे यांचे लाभत आहे. कार्यक्रमादरम्यान उपस्थित अधिकारी व ग्रामस्थांनी पारंपरिक पद्धतीने ज्वारीच्या कणसांचा हुरडा भाजून कणीस मळण्याचा प्रत्यक्ष अनुभव घेतला. शिवारफरीत विविध पिकांची पाहणी केली व स्थानिक शेती पद्धतीची माहिती घेतली. तसेच झाडांवरील ताज्या फळांचा आस्वाद घेत ग्रामीण जीवनशैलीचा जवळून परिचय करून देण्यात आला. ग्रामीण वातावरणात आयोजित शिवार भोजनामुळे उपस्थितांनी समाधान

व्यक्त करत अशा उपक्रमांचे सातत्य राखण्याची अपेक्षा व्यक्त केली. मिल्क अँड मिलेट व्हिलेज या संकल्पनेद्वारे दुग्धव्यवसाय व भरड धान्य (मिलेट्स) आधारित शेतीला प्रोत्साहन देत पर्यटनाशी संलग्न पूरक व्यवसायांची संधी निर्माण होत आहे. या माध्यमातून स्थानिक महिला बचत गट, शेतकरी व युवकांना रोजगाराच्या नव्या संधी उपलब्ध होत असून गावाच्या सर्वांगीण विकासाला चालना मिळत आहे.

या कार्यक्रमास उप कार्यकारी अधिकारी (जि.प.) सूर्यकांत भुजबळ, जिल्हा परिषद अधिकारी (वी.पी.) वैभव अहाळे, तालुका कृषी अधिकारी मनीषा मिसाळ, तालुका उपकृषी अधिकारी प्रशांत काटे उपस्थित होते. तसेच जिल्हावाडीचे सरपंच श्रीकांत दवले, गाईड वनमित्र नानासाहेब रोंगे, ग्राम महसूल अधिकारी दत्तात्रय गायकवाड, एकात्मिक पर्यटन विकास प्रकल्पाचे कृषी पर्यटन तज्ञ रमेश खळदकर, स्थापत्य

अभियंता विनायक जवळकोटे, संवाद तज्ञ नितिन सुकळीकर, क्षेत्र समन्वयक भूषण महाजन, पर्यटन समिती सदस्य व इतर ग्रामस्थ मिळून एकूण ६२ जणांची उपस्थिती होती. अधिकृत प्रतिक्रिया : भालेवाडी येथे आयोजित करण्यात आलेला 'मिल्क अँड मिलेट व्हिलेज' अंतर्गत हुरडा पार्टी व शिवार भोजन हा उपक्रम ग्रामीण पर्यटन विकासाच्या दृष्टीने अत्यंत सकारात्मक आणि दिशादर्शक ठरत आहे. स्थानिक शेती, दुग्धव्यवसाय आणि भरड धान्य आधारित उत्पादनांना पर्यटनाशी जोडून गावाच्या आर्थिक सक्षमीकरणासाठी हा प्रभावी उपक्रम आहे. ग्रामस्थांचा उत्स्फूर्त सहभाग आणि प्रशासनाच्या समन्वयातून ही संकल्पना आगामी काळात जिल्ह्यात आदर्श मॉडेल म्हणून विकसित होईल, असा विश्वास आहे. असे उप कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद सूर्यकांत भुजबळ यांनी कळविले आहे.

धाराशिवमध्ये पशुसंवर्धन विभागाचा उपक्रम

५ दिवसीय ऑनलाईन कुक्कुटपालन प्रशिक्षणास ८६ जणांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद

धाराशिव दि.४ मार्च (जिमाका) जिल्ह्यात कुक्कुटपालन व्यवसायाला मोठी बाजारपेठ व भरपूर वाव उपलब्ध असून ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला बळकटी देण्यासाठी पशुसंवर्धन विभाग सातत्याने प्रयत्नशील आहे. या पार्श्वभूमीवर सधन कुक्कुट विकास गट, धाराशिव यांच्या वतीने २३ फेब्रुवारी ते २७ फेब्रुवारी २०२६ या कालावधीत आयोजित पाच दिवसीय ऑनलाईन कुक्कुटपालन प्रशिक्षण यशस्वीरित्या संपन्न झाले. या प्रशिक्षणाद्वारे जिल्ह्यातील तरुण आणि पशुपालकांना

व्यावसायिक कुक्कुटपालनाचे तंत्रशुद्ध ज्ञान देण्यात आले. प्रशिक्षणाचा उद्घाटन कार्यक्रम डॉ. धनंजय महाजन, उपायुक्त पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय, धाराशिव तसेच डॉ. मनोज पाटे, उपायुक्त पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय, परभणी यांच्या प्रमुख उपस्थितीत पार पडला. विविध क्षेत्रातील प्रशिक्षणाध्याया सहभाग सध्याच्या बेरोजगारीच्या पार्श्वभूमीवर शेतीपूरक व्यवसायाकडे वाढता कल दिसून येत असून या प्रशिक्षणास मोठा प्रतिसाद मिळाला. सुशिक्षित बेरोजगार

युवक-युवती, विविध शाखांचे महाविद्यालयीन विद्यार्थी, महिला बचत गटातील सदस्या तसेच प्रगतशील पशुपालक अशा एकूण ८६ प्रशिक्षणाध्यायी नोंदणी करून प्रशिक्षणाचा लाभ घेतला. तज्ज्ञ डॉक्टरांचे मार्गदर्शन प्रशिक्षणादरम्यान केवळ तात्विक माहिती न देता अनुभवी तज्ज्ञांनी व्यावहारिक अडचणींवरही सविस्तर मार्गदर्शन केले. त्यामध्ये डॉ. मंगेश वडे (सहयोगी प्राध्यापक, पशुवैद्यक व पशुविज्ञान महाविद्यालय, अकोला) यांनी गावराज/देशी

कुक्कुटपालन कसे करावे याविषयी मार्गदर्शन केले. डॉ. दीपक औताडे (मध्यवर्ती अंडी उबवणी केंद्र, पुणे) यांनी अंडी उबवणूक केंद्राचे व्यवस्थापन व तांत्रिक बाबी स्पष्ट केल्या. डॉ.

लोकेश नागदिवटे (पुरश्चरु अपकाराश्रम (बदक पैदास केंद्र, गडचिरोली) यांनी जिल्ह्यासाठी नवीन असलेल्या बदक पैदासफ व्यवसायाबाबत माहिती दिली. डॉ. अंगद बनकर (गुरशरु अपकाराश्रम (बदक पैदास केंद्र, गडचिरोली) यांनी नवीन करार पद्धतीने केल्या जाणाऱ्या कुक्कुटपालनाचे फायदे सांगितले. डॉ. प्राजक्ता कुलकर्णी (कुक्कुट प्रकल्प, परभणी)

यांनी व्यवस्थापनावर सविस्तर चर्चा केली. डॉ. स्वप्नील जितपुरे (पशुवैद्यकीय चिकित्सालय, उपळा) यांनी मांसाल कुक्कुटपालन, कॉबड्यांचे लसीकरण व जैव सुरक्षा (इन्फोशरीट्यू) याबाबत मार्गदर्शन केले. प्रशिक्षणाच्या सांगता समारंभात डॉ. धनंजय महाजन यांच्या हस्ते प्रशिक्षणाध्यायींना प्रमाणपत्रांचे वितरण करण्यात आले. यावेळी बोलताना त्यांनी सांगितले की, केवळ प्रशिक्षण घेऊन थांबू नका, तर मिळालेल्या तंत्रज्ञानाचा वापर करून स्वतःचा

यशस्वी उद्योग उभारा. विभागातर्फे सर्वतोपरी सहकार्य केले जाईल. कार्यक्रमाचे यशस्वी नियोजन सधन कुक्कुट विकास गटाचे पशुवैद्यकीय अधिकारी डॉ. वैभव पाटील यांनी केले. त्यांनी कुक्कुट व्यवसायासाठी आवश्यक विविध परवाने, शासकीय योजना व बँक कर्जाबाबत मार्गदर्शन केले आणि उपस्थितांचे आभार मानले. या प्रशिक्षणामुळे जिल्ह्यात कुक्कुटपालन क्षेत्रात नवीन उद्योजक निर्माण होण्यास मोठी गती मिळणार आहे.

शिवजयंतीचा विधायक संदेश;

छत्रपती ग्रुप कडून शाळेला

RO प्लांटची अनोखी भेट

बार्षी प्रतिनिधी (अभिजीत शिंदे) : शिवजयंतीचा उत्सव केवळ मिरवणुका आणि देखाव्यांपुरता मर्यादित न ठेवता समाजोपयोगी कार्यातून साजरा करण्याचा आदर्श बार्षीतील छत्रपती ग्रुपने वंदा घालून दिला आहे. विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याचा विचार करत मंगळवार पेठेतील यशवंतराव चव्हाण न.पा. शाळा क्र. १५ येथे तब्बल ८५ हजार ७०० रुपये किमतीचा अत्याधुनिक ठज प्लांट व वॉटर कुलर बसवून शुद्ध पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली. दि. ४ मार्च रोजी या प्रकल्पाचा लोकार्पण सोहळा उत्साहात पार पडला. बार्षीचे तहसीलदार मा. एफ. आर. शेख यांच्या हस्ते या जलप्रकल्पाचे उद्घाटन करण्यात आले. यावेळी मुख्याधिकारी तैमूर मुलाणी, नगराध्यक्षा तेजस्विनीताई कथले, नगरसेवक विजय राऊत, उपनगराध्यक्ष रोहित पाटील, जिल्हाध्यक्ष रणवीर राऊत, पोलीस निरीक्षक बालाजी कुकडे, सहाय्यक उपनिरीक्षक दिलीप ढरे तसेच शिक्षण व पाणीपुरवठा विभागातील पदाधिकारी उपस्थित होते.

उद्घाटन प्रसंगी तहसीलदार शेख यांनी आपल्या मनोगतात सांगितले की, शालेय विद्यार्थ्यांना शुद्ध पाणी उपलब्ध करून देणे ही काळाची गरज आहे. छत्रपती ग्रुपने शिवजयंतीचा उत्सव विधायक पद्धतीने साजरा करून समाजासमोर प्रेरणादायी उदाहरण ठेवले आहे. त्यांच्या या उपक्रमाचे सर्व स्तरातून कौतुक होत आहे. शाळेतील विद्यार्थ्यांना यापूर्वी पिण्याच्या पाण्याबाबत अडचणींचा सामना करावा लागत होता. आता ठज प्लांट व वॉटर कुलरच्या मदत्यातून त्यांना स्वच्छ आणि थंड पाणी सहज

उपलब्ध होणार आहे. विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर दिसणारा आनंद आणि समाधानच या उपक्रमचे खरे फलित ठरले. छत्रपती ग्रुपचे कार्य केवळ या एका प्रकल्पापुरते मर्यादित नाही. ग्रामीण भागातील महिलांना आत्मनिर्भर बनवण्यासाठी १५० हून अधिक पिठाच्या चक्या आणि १५० पेक्षा जास्त शिलाई मशीनचे मोफत वाटप करण्यात आले आहे. तसेच छत्रपती बालिका कल्याण योजनाफ अंतर्गत १५० हून अधिक मुलींच्या नावावर प्रत्येकी पाच हजार रुपयांची मुदत ठेव करून त्यांच्या भविष्याची आर्थिक तरतूद

करण्यात आली आहे. आरोग्य आणि आपत्कालीन सेवांमध्येही ग्रुपने उद्देखनीय कामगिरी बजावली आहे. बार्षी-लातूर रोडवरील अपघातात अडकलेल्या एसटी बसमधील ३३ प्रवाशांचे प्राण वाचविण्याचे धाडस तरुणांनी दाखवले. कोरोना काळात ५१ ऑक्सिजन सिलेंडर आणि १००० किलो धान्याचे वाटप करून अनेक कुटुंबांना आधार देण्यात आला. गेल्या सात वर्षात ३२४८ बॅग रक्त संकलित करून शेकडो रुग्णांना जीवनदान देण्याचे कार्यही या ग्रुपने केले आहे. त्यामुळे छत्रपती ग्रुप हे नाव बार्षी परिसरात समाजसेवेचे प्रतीक बनले आहे. या उपक्रमासाठी २०२६ सालच्या कार्यकारिणीतील अध्यक्ष बापूसाहेब पवार, उपाध्यक्ष हरिश डाके, कार्याध्यक्ष सचिन शिंदे तसेच इतर पदाधिकारी व सदस्यांनी विशेष परिश्रम घेतले. शिवजयंतीचा खरा संदेश म्हणजे समाजहिताची जपणूक, हे कृतीतून दाखवून देत छत्रपती ग्रुपने बार्षीकरांच्या मनात आपली वेगळी छाप उमटवली

काँग्रेस विचारधारा कधी न संपणारी -

विधिमंडळ पक्षनेते आ. विजय वडेटीवार

चिमूर येथे काँग्रेस पदाधिकारी व कार्यकर्ता बैठक उत्साहात

चिमूर / जावेद पठाण चिमूर येथे रविवारला आयोजित काँग्रेस पदाधिकारी व कार्यकर्ता बैठकीत पक्षाच्या विचारधारेचा ठामपणे पुनरुच्चार करीत काँग्रेस ही केवळ राजकीय पक्ष नसून सर्वसामान्यांच्या हक्कासाठी लढणारी चळवळ आहे. काँग्रेसची विचारधारा कधीही संपणार नाही, असे प्रतिपादन त्यांनी यावेळी केले. काँग्रेस पक्षाचे माजी आमदार डॉ. अविनाश वारजुकर व त्यांचे बंधू डॉ. सतीश वारजुकर यांनी काँग्रेस पक्षाची साथ सोडून भाजप मध्ये प्रवेश केला. यावरून काँग्रेसला जिल्ह्यात धक्का बसल्याचे वृत्त सर्वत्र पसरविण्यात आले. मात्र आज विधिमंडळ पक्षनेते आ

विजय वडेटीवार यांनी चिमूर येथे काँग्रेस पदाधिकारी व कार्यकर्ते यांची संयुक्त बैठक घेतली. या बैठकीस चिमूर विधानसभा क्षेत्रातील शेकडो कार्यकर्त्यांची लक्षणीय उपस्थिती होती. यावेळी मंचावरील जेष्ठ काँग्रेस पदाधिकारी यांनी वारजुकर कुटुंबीयांचा सत्ता काळ, कार्यकर्त्यांना मिळालेली दुटप्पी वागणूक, व वेळोवेळी केलेल्या पक्षविरोधी कार्यवाहींचा पाटा वाचला. पक्षाने एवढे काही देऊनही पक्षाची साथ सोडणारे स्वार्थी गेल्याने काँग्रेसचा बालेकिल्ला असलेल्या क्रांतीभूमी चिमूर मध्ये येत्या काळात नवीसंजीवनी मिळणार असे मत काँग्रेस नेते आ. विजय वडेटीवार यांनी व्यक्त केले. बैठकीत त्यांनी

कार्यकर्त्यांना संयटन अधिक मजबूत करण्याचे आवाहन केले. गावागावात पक्षाचे धोरण व जनकल्याणकारी भूमिका पोहोचविण्यासाठी सक्रिय राहण्याचे निर्देश त्यांनी दिले. शेतकरी, कामगार, महिला व युवकांच्या प्रश्नांवर काँग्रेस नेहमीच ठामपणे उभी राहिली असून पुढेही जनतेच्या हितासाठी संघर्ष सुरूच राहील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. यावेळी स्थानिक भागातील आमत्या मांडल्या. पाणीटंचाई, रस्ते, बेरोजगारी यांसारख्या विषयांवर चर्चा झाली. वडेटीवार यांनी या प्रश्नांवर शासनदरबारी पाठपुरावा करण्याचे आश्वासन दिले. बैठकीला डॉ. विजय

पाटील गावंडे, राम राऊत, धनराज मुंगले, विनोद बोरकर, दिगंबर गुरपुडे, गजानन बुटके, रमाकांत लोथे, किशोर शिंगरे, कृष्णा तपासे, प्रफुल खापडे, जुनेद खान, माधव बिरजे, विजय पाटील झाडे, शांताराम सेलवटकर, रोशन टोक, सचिन गाडीवार, डॉ. संजय बोडे, एड. धनराज वंजारी, आरीफभाई शेख, नागेश चट्टे वासह तालुका व शहरातील काँग्रेस पदाधिकारी, विविध आघाड्यांचे प्रमुख व मोठ्या संख्येने कार्यकर्ते उपस्थित होते. कार्यकर्त्यांनी आगामी निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर जोमाने काम करण्याचा निर्धार व्यक्त केला.

सोलापूर विद्यापीठाचा 'अहिल्यारत्न पुरस्कार' ज्येष्ठ समाजसेविका डॉ. मंदाकिनी आमटे यांना जाहीर!

शुक्रवारी विद्यापीठ नामविस्तार दिन; अहिल्यादेवींच्या त्रिशताब्दी जयंती वर्षानिमित्त विविध कार्यक्रम

सोलापूर, दि. ४ - पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या सातव्या नामविस्तार दिनानिमित्त शुक्रवार, दि. ६ मार्च २०२६ रोजी विविध शैक्षणिक, सांस्कृतिक व सामाजिक उपक्रमांचे आयोजन करण्यात आले असून, यंदाचे वर्ष पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांच्या त्रिशताब्दी जयंती वर्ष म्हणून साजरे करण्यात येत आहे. या औचित्याने प्रदान करण्यात येणारा मानाचा 'अहिल्यारत्न पुरस्कार' ज्येष्ठ समाजसेविका डॉ. मंदाकिनी प्रकाश आमटे यांना जाहीर करण्यात आल्याची घोषणा कुलगुरू डॉ. प्रकाश महानवर यांनी आज पत्रकार परिषदेत केली. डॉ. मंदाकिनी आमटे यांनी दुर्गम व

आदिवासी भागातील आरोग्य, शिक्षण व मानवसेवेच्या क्षेत्रात केलेले कार्य अत्यंत प्रेरणादायी असून, समाजातील वंचित घटकांसाठी त्यांनी आयुष्य अर्पण

केले आहे. त्यांच्या कार्याची दखल घेत विद्यापीठाच्यावतीने त्यांना 'अहिल्यारत्न पुरस्कार' देऊन गौरविण्यात येणार आहे. या पुरस्कारामध्ये सन्मानचिन्ह, शाल, शीफळ व रोख रक्कम ५१ हजार रुपये असे स्वरूप असणार आहे. अहिल्यारत्न पुरस्काराचे हे पहिलेच वर्ष आहे. नामविस्तार दिनानिमित्त आयोजित मुख्य सोहळा शुक्रवारी सकाळी ११ वाजता विद्यापीठाच्या मुख्य सभागृहात होणार आहे. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी कुलगुरू डॉ. प्रकाश महानवर असतील. प्रमुख अतिथी म्हणून वशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिकचे कुलगुरू प्रा. डॉ. संजीव सोनवणे उपस्थित राहणार आहेत. विशेष उपस्थिती म्हणून पद्मश्री

डॉ. प्रकाश बाबा आमटे यांची उपस्थिती लाभणार आहे. प्र-कुलगुरू प्रा. लक्ष्मीकांत दामा, प्रभारी कुलसचिव डॉ. अतुल लकडे, अहिल्यादेवी होळकर अध्यासन केंद्राचे संचालक डॉ. प्रभाकर कोळेकर यांचीही प्रमुख उपस्थिती राहणार आहे. याशिवाय, दिवसभर विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले आहे. सकाळी विद्यार्थ्यांसाठी व कर्मचाऱ्यांसाठी रांगोळी स्पर्धा, लोकवादन, ग्रंथदिंडी व ग्रंथप्रदर्शन, विशेष व्याख्यान, 'पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर : जीवन आणि कार्य' या विषयावरील निबंध स्पर्धा, लोककला सादरीकरण तसेच वृक्षारोपण असे विविध उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत. या सर्व

कार्यक्रमांद्वारे विद्यापीठाच्या शैक्षणिक परंपरेला, सामाजिक बांधिलकीला आणि सांस्कृतिक मूल्यांना अधोरेखित करण्यात येणार असून, विद्यार्थ्यांमध्ये कर्तृत्व, सेवाभाव आणि नेतृत्वगुण विकसित करण्याचा संदेश देण्यात येणार आहे. विद्यापीठाच्या वतीने सर्व मान्यवर, विद्यार्थी, प्राध्यापक, कर्मचारी, माजी विद्यार्थी व नागरिकांना या समारंभास उपस्थित राहण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. या पत्रकार परिषदेस प्रभारी कुलसचिव डॉ. अतुल लकडे, डॉ. प्रभाकर कोळेकर, डॉ. राजेंद्र वडजे, डॉ. केदारनाथ काळवणे, जनसंपर्क अधिकारी राहुल वंजारे, डॉ. अंबादास भासके आदी उपस्थित होते.

यशवंतराव चव्हाण सभागृहात घुमणार सत्तेचे पडघम; १८ मार्चला सोलापूर झेडपीला मिळणार नवे कारभारी.

सोलापूर :- सोलापूर जिल्हा परिषदेच्या अध्यक्ष, उपाध्यक्ष पदाच्या निवडीसाठी बुधवार दि. १८ मार्च २०२६ रोजी दुपारी २.०० वाजता यशवंतराव चव्हाण सभागृह जिल्हा परिषद, सोलापूर येथे पहिली बैठक आयोजित करण्यात आली आहे. जिल्हा परिषद अध्यक्ष पदापैकी अनुसूचित जाती, जमाती, मागास प्रवर्ग (विमुक्त जाती व भटक्या जमाती) आणि महिला (अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, नागरिकांचा मागास प्रवर्ग, विमुक्त जाती व भटक्या जमाती यातील महिलासह) यांच्या साठी आरक्षित झालेल्या अध्यक्ष पदाचे वाटप ग्रामविकास

विभागाच्या शासन राजपत्र अधिसूचना दि.०९ सप्टेंबर २०२५ अन्वये सोलापूर जिल्हा परिषदेचे अध्यक्षपद हे नागरिकांचा मागास प्रवर्ग वा करीता आहे. बुधवार दि. १८ मार्च २०२६ पासून सुरु होणाऱ्या अडीच वर्षांच्या कालावधीकरिता जिल्हा परिषद सदस्यांमधून सोलापूर जिल्हा परिषद अध्यक्ष पद व उपाध्यक्ष पदाचे निवडणुकीसाठी बैठक घेण्यात येणार असल्याचेही जिल्हाधिकारी आशीर्वाद यांनी सांगितले

सोलापुरात तांत्रिक कौशल्यांचा महाकुंभ!

७ मार्चला 'टेकनोक्रेस्ट २०२६' चा थरार; दीड लाखांची बक्षिसे

सोलापूर/ प्रतिनिधी - सोलापूर लेडिज टेलर असोसिएशनच्यावतीने जागतिक टेलर दिनानिमित्त सोलापुरातील जुन्या काळातील या क्षेत्रात असणाऱ्या व उत्कृष्ट कामगारांचा सत्कार करून टेलर दिन साजरा करण्यात आला. सोलापूर लेडिज टेलर असोसिएशनच्यावतीने जागतिक टेलर दिनानिमित्त दत्त नगर येथील दत्त मंदिर येथे साजरा करण्यात आला. या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे म्हणून नगरसेवक प्रथमेश कोटे, नगरसेवक सतिश सिरसिल्ला, अविनाश दासरी, उद्योगपती अमर पवार, उद्योगपती लक्ष्मीकांत चाटला, अॅड. प्रियांका गोरंटी, अध्यक्ष नरेश कोलप्याक, उपाध्यक्ष विनायक जिंदम, सचिव पुंडलिक पगडीमल यांच्या प्रमुख उपस्थिती हा कार्यक्रम संपन्न झाला. यावेळी सोलापूरमध्ये लेडिज टेलर नावलौकिक मिळविलेले सुदर्शन गोगा, मधुसुदन येलदेटी, दत्तात्रय बंडी, राजु कामुती, नागनाथ साका, पुंडलिक पगडीमल, नागेश मंडल, राजेंद्र गुतीकांडा, विनायक तोखंडे, नरेश मंडप आदींचा सत्कार करण्यात आला. आपल्या कुशल हातानी समाजाला सौंदर्य, आत्म

दक्षिण सोलापूरच्या १४ विकासकामांना हिरवा कंदील आमदार सुभाष देशमुखांची मंत्रालयात बांधकाम मंत्र्यांसोबत निर्णायक बैठक

सोलापूर दक्षिण सोलापूर विधानसभा मतदारसंघातील विविध प्रलंबित विकासकामांना गती देण्यासाठी दक्षिण सोलापूरचे आमदार सुभाष देशमुख यांनी महाराष्ट्र राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम मंत्री शिवेंद्रराजे भोसले यांची मंत्रालय येथे भेट देऊन महत्त्वपूर्ण बैठक घेतली. या बैठकीत मतदारसंघातील रस्ते, पूल तसेच इतर पावाभूत सुविधांशी संबंधित एकूण १४ महत्त्वाच्या विषयांवर सविस्तर चर्चा करण्यात आली. बैठकीदरम्यान संबंधित विभागीय अधिकार्यांना बांधकाम मंत्री भोसले यांनी प्रलंबित कामे तातडीने पूर्ण करण्याचे स्पष्ट निर्देश दिले. बैठकीत राजूर (ता. द. सोलापूर) येथील पुलाचे काम तातडीने सुरू करण्याचा विषय प्राधान्याने मांडण्यात आला. तसेच पाकणी ते राष्ट्रीय महामार्ग रस्त्यावरील निकृष्ट

कामाची दुरुस्ती करणे, होटगी-आहेरवाडी-म द्रे-हचूर रस्ता एम एस आर डी सी मध्ये समाविष्ट करणे आणि सोलापूर-अक्कलकोट -दुधनी-गाणगापूर (दुधनी बायपास) रस्ता विकसित करण्याबाबत सकारात्मक चर्चा झाली. याशिवाय सिमेंट कॅन्सिमेरील रस्त्यावर उड्डणपुलाचे बांधकाम, रस्त्याच्या दुतर्फा वृक्षलागवड, शिवरवळ-जंऊर रस्त्यावरील धुबधुबी तलावावर पूल उभारणे, मंदूप येथील मंजूर ट्रामा केअर सेंटरचे बांधकाम पूर्ण करणे आणि मंदूप येथे शासकीय विश्राम गृहास मंजूरी देणे या मंदूपावरही विचारविनिमय करण्यात आला. हिरज रेशीम पार्कच्या सुधारित अंदाजपत्रकास मंजूरी देणे, केंद्रीय मार्ग निधीतील मंजूर कामांची अंदाजपत्रके तात्काळ तयार करून निविदा प्रक्रिया राबविणे, भंडारकवठे सबस्टेशन समोरील रस्त्यासाठी प्रलंबित भूसंपादन प्रक्रिया पूर्ण करणे, २५१५ व सामाजिक न्याय विभागांतर्गत तसेच अर्थसंकल्पीय योजनांतील मुदत संपलेली पुलांची कामे मंजूर लावणे आणि नाबाड अंतर्गत प्रस्तावित विकासकामांना मंजूरी देणे या विषयांवरही सविस्तर चर्चा झाली. बैठकीदरम्यान संबंधित विभागीय अधिकार्यांना प्रलंबित कामे तातडीने पूर्ण करण्याचे स्पष्ट निर्देश देण्यात आले. दक्षिण सोलापूर मतदारसंघाच्या सर्वांगीण विकासासाठी शासनस्तरावर सकारात्मक निर्णय घेतले जातील, असा विश्वास आमदार सुभाष देशमुख यांनी व्यक्त केला.